

1. számú melléklet

SZAKÉRTŐI VÉLEMÉNY
„ELŐTERJESZTÉS AZ ÖNKORMÁNYZATI FENNTARTÁSÚ
ÓVODÁK ÁTSZERVEZÉSÉRE,, TÁRGYÚ KÖZGYŰLÉSI
ELŐTERJESZTÉSRŐL

ANGYALNÉ SÁNDOR KATALIN
közoktatási szakértő
3700 Kazincbarcika, Dózsa Gy. u. 55.
Szakértői igazolvány szám: 005690-02

1. Bevezetés

A szakértői tevékenységet igénybe vevő szerv:
Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata

A szakértői vélemény témája:

„Előterjesztés az önkormányzati fenntartású óvodák átszervezésére” tárgyú közgyűlési előterjesztésről

A szakértői vélemény készítésének időpontja: 2009. március 02.

2. A szakértői vélemény jogszabályi háttere

Az 1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról és a hozzátartozó érintett rendeletek vonatkozásában vizsgáltam a közoktatási feladatellátás biztosítására vonatkozó előírások alkalmazását és betartását, vagyis

- Az átszervezést követően megfelelő színvonalú pedagógiai szolgáltatás folyik-e továbbra is az óvodákban?
- Nem sérül-e a gyermekek mindenképp felett álló érdeke?
- Az átszervezés nem okoz-e aránytalan terhet a gyermekeknek, szülőknek?

Szakértői munkámban szakmai alapelv:

- A gyermekek mindenképp felett álló érdekének szem előtt tartása
- A közoktatási feladatellátás szakmai színvonalának biztosítása
- A közoktatás költséghatékonyasága

3. Óvodai intézmények átszervezése

A közoktatási feladatellátásról való gondoskodás az önkormányzatoknak kötelező feladata. A helyi önkormányzatok szabadon eldönthetik, hogy milyen módon gondoskodnak a településükön élők közoktatási ellátásáról.

A helyi döntések meghatározó módon befolyásolják a **közoktatás minőségét**, vagyis azt, hogy az óvodák (iskolák) milyen feltételek mellett működhetnek, s hogy az óvodahasználók milyen színvonalú oktatásszolgáltatásokhoz jutnak hozzá.

Eger Megyei Jogú Városban az oktatás stratégiai ágazat, ahol az önkormányzat felelősséget vállal a közoktatás területén létrehozott értékek megőrzéséért. Az óvodai nevelés terén cél a pedagógiai értékek megőrzése. Az óvodáknak kiemelkedő szerepük van a gyermekek sokoldalú, harmonikus személyiség fejlesztésében. **Valamennyi óvodában az óvodai nevelőmunka az Óvodai nevelés országos alapprogramjára épülő helyi óvodai nevelési program szerint folyik egységes pedagógiai elvekkel, szemlélettel.**

Eger Megyei Jogú Város fenntartásában működő óvodákra jellemző az **elaprózott óvodahálózati struktúra**, ezért vált szükségessé átgondolni az óvodai intézményhálózat szerkezetét.

Az előterjesztés az önkormányzat intézményhálózat struktúrájának módosítása során figyelembe vette a társadalmi-gazdasági folyamatokat, a demográfiai változást, az óvodahasználók igényeit és a költségvetési lehetőségeket.

Jelenleg 17 szervezetileg és szakmailag önálló óvoda működik. (ebből 5 óvoda három csoportos, 8 óvoda négy csoportos, 1 óvoda öt csoportos, 3 óvoda nyolc csoportos) Az intézményeket 17 független óvodavezető és 18 óvodavezető helyettes irányítja.

Az 1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról (a továbbiakban Kt.) 1. számú melléklet Harmadik rész I. A pontja tartalmazza a **vezető beosztásokra vonatkozó kötelező óraszámokat**.

Óvodavezető esetében

	Heti kötelező óraszám
4 vagy több csoportos óvodában	6
1-3 csoportos óvodában	27

Óvodavezető-helyettes, tagintézmény-vezető esetében

	Heti kötelező óraszám
4 vagy több csoportos óvodában	24
1-3 csoportos óvodában	30

Eger Megyei Jogú Város fenntartásában lévő **valamennyi óvodában minden óvodavezető heti kötelező órászáma 6 óra**, továbbá **minden óvodavezető-helyettesnek heti 24 óra**.

(az óvoda méretét tekintve többlet feladat jelentkezik egy 8 csoporttal működő óvoda esetében)

A táblázatból kitűnik, hogy a **3 csoportos óvodák** esetében, a fenntartó a jogszabályi előírásokhoz **képest jóval kedvezőbb feltételeket biztosít** az óvodavezetők és az óvodavezető-helyettesek részére.

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzatának elsődleges feladata a minőségi közoktatás szolgáltatás biztosítása, de nem hagyhatja figyelmen kívül az intézmények költséghatékonyabb működtetését. **A racionalizálás egyik formája a meglévő intézmények átszervezése.**

A 3 csoportos óvodák átszervezése **szervezeti átalakítást jelent**, amely nem sérti az óvodákban meglévő minőséget és szakmaiságot.

Az óvodák összevonásának tervezése során fő szempont a fenntartó részéről az intézmények földrajzi elhelyezkedése, az óvodai körzethatárok.

A szervezeti átalakítást követően az önállóan működő óvodák száma 17-ről 13 csökkenne.

A közoktatási törvény előírja, hogy a döntéshozók az intézkedéseik meghozatalakor a **gyermeknek mindenek felett álló érdekét kötelesek figyelembe venni**, úgy hogy a törvényben meghatározott szolgáltatásokat **megfelelő színvonalon** biztosítsák, oly módon, hogy annak igénybe vétele **ne jelentsen aránytalan terhet**. (Kt. 88. § (6) bekezdés)

Az **intézményi átszervezés tagintézménnyé** a gyermekeknek, szülőknek **nem jelent többlet terhet** mivel:

- a szolgáltatás igénybevételének lehetőségei és feltételei **nem változnak**,
- a gyermekek a megszokott, jól felszerelt óvodájukba járhatnak továbbra is,
- a tagóvodában a csoportok száma megmarad,
- ugyanazok az óvodapedagógusok nevelik-oktatják a gyermekeket,
- az óvodai nevelés továbbra is **megfelelő színvonalon valósul meg**,
- a tagóvodák sajátos, **egyéni arculata** továbbra is megmarad,

A fenntartó önkormányzat az intézmények működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételeket továbbra is biztosítja.

Az átszervezés következtében **4 fő óvodapedagógus** létszámcsökkentése várható. Az előterjesztés hivatkozik a jogszabályi előírásra, amely tartalmazza a központi költségvetésből a helyi szervezési intézkedésekhez kapcsolódó többletkiadások támogatását.

A támogatás feltétele, hogy a létszámcsökkentéssel kapcsolatban meghozott döntés egyidejűleg az álláshely megszüntetését is jelentse. További feltétel, hogy a megszüntetett álláshely legalább 5 évig nem állítható vissza. (kivéve, ha törvényből, kormányrendeletből vagy miniszteri rendeletből adódó többletfeladatok ezt indokoltá teszik)

(Magyar Közlöny 21. szám: 5/2009. (II: 20.) ÖM rendelet A helyi önkormányzatok és a többcélú kistérségi társulások létszámcsökkentési döntéseivel kapcsolatos egyszeri költségvetési támogatás igénylésének, döntési rendszerének, folyósításának és elszámolásának részletes feltételeiről)

4. Várható eredmények az átszervezést követően

Óvoda részéről:

- a nagyobb szervezeti egységben történő együttműködés a nevelés, oktatás szakmai lehetőségét erősíti,
- a tagóvodákban a szakmai munka összekapcsolása, tapasztalatok egymásnak történő átadása, szorosabb szakmai kapcsolatot alakít ki az óvodák között, szakmai „pezsgést” eredményez,
- pedagógiai kultúra megújul, szakmai önképzés erősödik,
- a humán erőforrások koncentráltabb felhasználását eredményezi – pl: egyéb szakképesítésekkel rendelkező óvodapedagógusok mozgósítása adott feladatellátásra,
- interaktív kommunikáció a tagóvodák között,
- az óvodai felvételek hatékonyabb koordinálása valósul meg

Fenntartó részéről:

- strukturáltabb óvodai hálózat,
- racionális működtetés,
- költséghatékonyabb gazdálkodás,
- a felszabadult források fejlesztési célokra történő fordítása

5. Az önkormányzat átszervezéssel kapcsolatos feladatai, kötelezettségei

Módosult az intézményátszervezésekre vonatkozó jogi szabályozás. Ennek értelmében a véleményezési joggal rendelkező alkalmazotti közösség, szülői közösség véleményének kialakításához minden olyan információt hozzáférhetővé kell tenni, amely a fenntartói döntés meghozatalához rendelkezésre áll. A **vélemények** kialakításához legalább 15 napot kell biztosítani. (Kt. 102.§ (3) bekezdés)

Az átszervezésben érintett vezetőkkel már sor került konzultációra, melyen szakmai konszenzus született az átszervezésről.

Továbbá módosult a Kt. 102§ (11) bekezdése, melynek értelmében a fenntartó legkésőbb az intézkedés tervezett végrehajtása évének **március utolsó munkanapjáig** hozhat a nevelési-oktatási intézmény átszervezésével, megszüntetésével összefüggő **döntést. Az előterjesztés készítésének időpontja 2009. február 20., így megfelelő idő áll rendelkezésre a döntés előtti vélemények beszerzéséhez.**

A Kt. 102§ (9) a) bekezdése írja elő, hogy intézményt átszervezni csak július és augusztus hónapban lehet. Az előterjesztés alapján **2009. július 1-jei** hatállyal történne az érintett óvodák átszervezése.

A szervezetileg egységes közoktatási intézménynek **egy OM azonosítóval** kell rendelkeznie, a tevékenységét **egy szervezeti és működési szabályzat és egy pedagógiai program** alapján kell ellátnia.

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzatnak feladata a döntést követően a törvényi előírásoknak megfelelően az intézményi szabályzatok, dokumentumok elkészítése, illetve módosítása, amelynek ütemezését tartalmazza az előterjesztés:

- Megszüntető Okiratok elkészítése
- Alapító Okiratok módosítása
- Nevelési Program
- Szervezeti és Működési Szabályzat
- Intézményi Minőségirányítási Program
- Házi rend

Összegzés

A közoktatásról szóló törvény hatályos rendelkezései szerint intézmény átszervezésnek minősül a tagintézmény létrehozása.

A tervezett átszervezés, az intézmény tagintézménnyé alakítása az óvodahasználóknak (gyermeknek, szülőknek) **nem jelent aránytalan terhet**, mivel a gyermekeknek nyújtott szolgáltatásokat és az ellátás módját nem érinti. A gyermekek ugyanabban az óvodában, a **korábbi színvonalon juthatnak a szolgáltatáshoz.** Ugyanakkor az intézmények egységes intézménnyé történő átszervezése szélesebb kínálatot teremt, és nagyobb teret enged a tagintézmények közötti konstruktív együttműködésre.

Az „Előterjesztés az önkormányzati fenntartású óvodák átszervezésére” tárgyú közgyűlési előterjesztés tartalmazza mindazokat, amelyeket jogszabály ír elő.

Az átszervezésről készült előterjesztés átgondolt, szakmailag megalapozott, alaposan kidolgozott, amely objektív tényeken alapul. Elemzi az adott helyzetet és részletezve, mindenre kiterjedően válaszolja fel a változtatást.

Kezdeményezi a 3 csoporttal működő óvodák átszervezését, ezzel egyidejűleg az óvodavezetőknek, tagóvoda vezetőknél, óvodavezető helyetteseknek a törvényi előírásnak megfelelő kötelező óraszám betartását.

Az átszervezés koherens az Eger Megyei Jogú Városfeladat-ellátási, intézményhálózat működtetési tervének felülvizsgált Önkormányzati Intézkedési Tervével.

Kazincbarcika, 2009. március 02.

Angyalné Sándor Katalin
Angyalné Sándor Katalin
közoktatási szakértő